Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم : انساني سرکس

لیکوال : محمود نظري

کمپوز : خپله لیکوال

چاپ شمیر :۱۰۰۰

خپرندوی...... :

چاپ نېټه...... :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځينې کره کتونکي پر دې چې ګونديې له جلا هيوادۍ سره زموږ ادبي زيږنديې ورو ورو له خپلې شا ته پرې اينښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردۍ کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړونديې نوې ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېداى خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادۍ له مخه د ليکوالې ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړي ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه ځښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم سترګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايې يون ځلندويي يې کوي، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د څو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلې اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړۍ ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالۍ ته ملا تړلې، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه مونداى شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه � دوه نيمو انقلابي، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړيزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړي ، بلکې ډېر کم زده کړي او يا د بېلا بېلو ځانګو والا يې هم ليکوالۍ او ان شعرو شاعرۍ ته راهڅولي او د جلا وطنۍ په لومړۍ لسيزه کې يې ډېر څه پر خپل فرهنګ او ادب پېرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډېري په ټيټه کچه راځي، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پورې ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادۍ له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمي دې ډېرۍ برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاځون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځیل یوه په زړه پوري او نوښتگرانه ټولگه را بشپړوي او چا پ ته یې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځیل که داستان دی ، یا شعر ، نندارمه(ډرامه) ده یا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ویجاړ هیواد او کړېدلي او کړولي ولس د تېرو خونړیو لسیزو په تیره د وروستۍ دې یوه ځلانده هېنداره ده چې د یوې ناسپېڅلې(کمونیستي، اخوان، ستمي) ټلوالې په منځته راتگ سره پکې د حجاج قطیبه ،چنگیز، هلاکو،گوډ تیمور، بابر، الغ بېگ،اورنگ و فرنگ ډېرېیو ناورینونه راغبرگ شول او لاتر اوسه یې پایله او پایځوږ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړي، هغه گرد ناورینونه، ناتارونه ، بدي ورځې او بدمرغي د هماغو لوبغاړو یو کړه را انځور کړی چې د میلونونو رېړیدلو او کړیدلو رښتیني ښکارندویې او استازیدوني کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو یا په بله وینا ترخو ملنډو او خنداوو، موسکاوو د زړه راکښو نکو وییونو. گړنو. نغوتو،غړونو او زهرژلو پېښو او تېښو په ژبه یې له دې چې لوستونکي او اوریدونکي یې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځیر شی ،لومړی یې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بیا وروسته وروسته یې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډگري او جادوگري ده چې نور ادبي ځېلونه یې په ټول ښکلا ییز، نندارېزاو سندریز پرداز او راکښون سره سیالي نه شي کولاي.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه یا په بله وینا طنزویه کیسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنیکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي یې پکې بیا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو گوتنیوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي . په دې لړ کې ژونۍ(حیواني) افساني

بیا په ځانگړي ډول ډیري زړه راکښونکې او نوښتگرانه دي.

هسې خو ښله هغې په پښتو نومهالي کیسه یې ادب کې د داسې افسانو څرک ډیر لږ لگول کیږي او بیا د داسې طنزیه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زیږندې او او ځیل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونیو او ننیو بد مرغیو ته په خورا اغېزمنه ټوگه گوته نیسي او را بر بنډوي یې .

لومړۍ بیگه یې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولگې په پیل کې یې راوړې،له هره پلوه له خپل تشیال وچاپیریاله تومنه اخلي او لوبغاړي یې هم د خپلې ټولنې له بیلابیلو ځېښلواو ځېښاکگر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که یې څه هم په ښکار ه د ژویو او ځناوروځرمنې او یا ځیرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله یې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دویمه(کشتی کج) افسانه یې له لنډون او کوټلتیا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښایې زموږ په ټول طنزیه ادب کې بېساري وي.

لیکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلویزوني خپرونو اخیستي خو تر انگریزي ټولني یې له خپلې هغې سره ډیره ښه اړخ لگوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په نااگاهانه ډول هغې خوا ته ورځکوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتگرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغاني ټولنې انحورگري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې څنګه يې چوپه خوله ډيري د يوه يوازيني زورواک څخه وړاندې سره يوخوله او يو لاس کيږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمني(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په بېخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډي لنډې ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پېلامي (سمبوليک) رنګ لري او په دې ټوګه د هرې هغې ټولنې له تشيال سره اړخ لګولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډيرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړي کړې، نه پر وزير.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کيږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را ِنغاړي لکه واخلې په (د ځغاستي ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له کښلو بېلګو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډېر خندونکو کوشنيو طنزونو څخه ګڼل کيږي چې په نړيواله کچه پکي د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په درېيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو،ترينګلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډيرې ښايسته بيلګې نېښ لکۍ وزمه پايلې راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر ګوره ډېر طنزونه د لنډ داستان ځانګړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نيم زيات تېري نه کوي چې داستانکي

نوم بيا هم ورکولاي شو(Short-short story)

او يوه نيمه بېلګه يې چې د ټوکو بڼه لري ، په يوه دوو پراګرافو کې را کوټلې شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډېر پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيګلتيا او ځنډ وخنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي ليکوال نوښتګرانه ځانګړتياوي او بيا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او ورتيا ښکارندويي کوي اوله دې سره يې د ژوند اند او لوړ واند(تخيل). دلته کيدای شي يوه نيمه پېښه يا ټوکه يې يو مخيز ډول له خپلو موندنو او رابرسيرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرګنديزه او انځوريزه جامه او جوله وربښلې ،د هيڅ راز بيا ځلی(تکرار) ورېم تورېم ترې نه ننګيرل کېږي.

ژبنۍ جوله يې هم ښايسته ډېره زما تر لارښود او سمون سره سمه د يوې- کره ليکنۍ پښتو ښکارندويې کوي د ځانګړې طنزيه وييپانګي ځيني دود پارسي پور وييونه مې هم لږو ډير ور پښتو کړل لکه تبسم، لبخند(موسکا) ريشخند يا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتير)، يا انګينومونه (طبيعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنګا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هيجاني) چيغې يا غږونه لکه اخ، اوخ يا تحسيني وييونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډيرو نږه او کره ده لويه ښيګڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لارښووني له مننې سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالۍ لپاره ګټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانګې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.

زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب-ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري وموميې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار

اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو درېیمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډېره مینه وړاندې کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړۍ برخه یې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډیرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند) او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي.

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري وییونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غواړم ډیر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لېکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي.

هجو: د شخصي غرض له مخي د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف یې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډیره محدوده ځانګړي توګه ډیره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف یې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده .

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغیزمنه وي، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلای شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرې وژونکي چاړه .ارام ښښونکي او سلامتي راوړنکي وي.

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تیروتنو او غلطیو سره مخامخ شي چې البته بې شمیره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل ووېل:

عجب بد روږدي شوي یو، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.

زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویي ویل:

-مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وايي : شوله ات را بخور پرده ات را بکوا!

څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...

پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره ووېل :

-عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمخکه تیره کړه) او زیاته یې کړه، موږ د انسانانو مرییان شو....!

د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.

سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپې یې جوړ کړې وو سر را پورته کړ او ویي ویل:

-توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وايي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نځیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نځوي، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسې روښنایي ده .

آس تر یوې شینا وروسته ځان و څنډی او ویي ویل:

د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نځیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلېټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نځیږي(له ډیري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)

وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

-زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وايي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وايي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلېټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نځیږو...

موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:

دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.

کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:

-ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نڅیدل دي؟ دوي سوچ کوي موږ نځیږو له اره (اصله) دا ورزش دی.

ټوله په خندا شول

مار په پښهار سره وویل:

ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.

اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ویې ویل:

اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...

پیشو چې مخ یې په لاسو پریولې داسې یې وویل:

موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدي وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا ږغ را څخه وشو او تښتیدم.

پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:

دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګڼم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه.

نولی (موشخرما) وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ماته لا ترمخه خاینه برېښیده ځکه له انسانانو سره ډېره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وایي ځیني خلک هغه په کورو کې ساتي!

سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکیل نه شي موضوع یې بلي خواته واړوله او ویې ویل:

دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اولیه ژوند هیر کړی دی دا ټوله د بیزو له لاسه!

ټولو ځناورو بیزو ته بد بد وکتل.

بیزو په غوسه سپي ته وویل:ما څه کړی دي !

سپي ورو ورته وویل:

ولې داروین درواغجن درته ښکاري؟

بیزو سر وګراوه او ویې ویل: خیر یوه ګناه مو نیکونو وکړه!

او د دستر خوان له یوې خوا نه یې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ویې ویل:

دا ځوانان مو لیدلي دي چې د نوي پټلانه پایڅې پرې کړي اوبیایې واغوندي او ځینې انجونې بیا د پټلانه یو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځینو بیا پتلونونه په پښوکې

پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کیږي، ځیني بیا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حیوان یم سترګې مې شرمیږي خو ژر خپلي سترګې خلاصي کړم او د خپلي ګرانې بیزو ګۍ یاني ستاسو وریندارې سترګې ور بندي کړم چې خداې مه کړه هغه لکه ځیني انسانان بد لارې نه شي.

پیشو د بیزو خبرې پرې کړې او ویې ویل:

-دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژویو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې، تا د هغو ی څخه زده کړي دي.

شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې ګرځیدی سر راپورته کړ او ویې ویل :

-که موږ په سر کس کښې یو بل خطا باسو یا په ځان او جهان د یو بد نیت سړي اکټ وکړو بیا دا انسانان د خندا شنه شنه کیږي او د ځان سره وایي: د غو ژویو دا ښه خویونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.

یږ سر وګراوه او ویې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:

-په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو ځومره وخندله.

بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل.

وزې په خندا خندا وویل :

-هغه ورځ مو په یاد ده، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبرې کولې د ډوډۍ بڅرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.

هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لړ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړي چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).

د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکې وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلې وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړې وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړې وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکې پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکې ولیدلې لا یې خندا زور واخیست . ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکې کړې د یوې اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:

دا ځکه هلکانوکوڅۍ پرېښې او انجونو سرونه خرېیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړې وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلې وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکې وهلې او چا خپلې بډوډې ټینګې نیولې وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازې موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغې اخته شوي وو او ویرېدې چې خداې نا خواسته سکته ونه کړې.

سورلنډې(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډېرې خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکې د ډېرې خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډېرې خندا ژړا ورغلې وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړې وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غاړه یې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بیا خپله غاړه ښې او کیڼې لورې له مځکې واهله او پیشو له ویرې ژر بهر ووتله. چې امنیت راغی. خره د ډېره خوراک څخه یو لوړ ټیغ ویست چې په اوریدو یې یو وار بیا د خندا انګازې د سرکس فضا ولړزول بیا لوټکي او پورته غورځیدل پیل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګیلاسونه مات شول .چا بډوډې ټینګ نیولې وه، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نیولی وو. پیلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ یې وویل:

-شرم وکړی تاسو هم لکه ځینې انسانان د ناستې پاستې ادب هیر کړي دي د ګاونډې د جوړ او ناجوړ خیال نه ساتې هرهر خاندی، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو یو وار بیا کټ کټ په خندا شو. پیلمرغ په غوسه ورته وویل :ته خو بیخي په شرم نه پوهیږې زه ستا ډېر خویونه انساني ګڼم

لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژویو کې ډیر بد ګڼل کیدل.

تاووس چې د خندا له زوره یې ځان ببر کړی وو وربږدیدی او ځان یې را ټول کړ او ویې ویل:

موږ ته دا خویونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو ځینو انسانانو ته د ژویو کړه وړه چا ورزده کړي دي؟

پینکوین چې سینه سینه کیدی کرار د راز په ټوګه یې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته یې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندې شي او ورویې وویل:

-اوریدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژویو د خپلې خوشالۍ د پاره یو بیخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژویو کړه وړه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!

ژویو یو بل ته سره وکتل او پینکوین ګوته په چولې خوله ونیوله او د تېښ په ویلوسره خپلو ځایونو ته خپاره شول.

د دې نه وروسته دسرکس ژویو د هغه انسانانو په لیدو چې له یو بل نه اوریدل او خبرې به یې کولې، بې سته او اجازې به په خوړو شول، په څلوروبه رهي وه،په ژوند کې به یې رښتیا نه ویل او ویل به یې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به یې خبرې کولې...

نو د تېښ په ویلو به یې نورو ژویو ته په پسخند ویل: -امازون(یاني له امازون څخه را غلی دی)

هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تایید په ټوګه به یې ځواب ورکړ:

پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کيږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمني لاندي يې پايڅې نه ښکاريدې تا به ويل چې بيخي يې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه يې په رنجو توري سترګې سمي نه ښکاريدې د چوټو ونډې (تسمې) يې خلاصي وې اوله نشې ځنګيدل په يوه سلا کومندانی ته ننوتل او نيغ نيغ ودريدل

کومندان صيب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس يې تاوول او خمار وو په ډير ربړ يې د سترګو له کونجو نه وکتل، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صيب په ويلو سره يې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونيولي (د عسکري سلام په څير)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صيب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومي يې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مي اوس جګتورنان کړاست بله مياشت مو هغه بل شی کوم چې زما يې ولاکه نوم زده کيږي!

ولاړو جګتورنانو په يوه ږغ وويل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالی له کومنداني ووتل او نورو انډيوالانو ته يې ويل:

موږ جګتورنان شو او بله مياشت هغه بل شي کيږو زياته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

وړاندوينه

له نويو کمپوتري وسيلو سره د جرايمو د مخنيوي تر نامه لاندي۱۵۴ هيوادو د پوليسو نړيوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هيواد پوليس د غلا تر پيښې و روسته خبريږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسي هيوادونه هم وو چې د پوليسو بودجه د غلو له خوا ورکيده او داسي هيوادونه هم وو چې يو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبريدل . خو پينځه هيوادونه په رومبي ليکه راغلل يو يې روس وو چې د غلا د پيښې څخه دوې ورځي او دوه ګړی او يوه دقيقه وروسته خبريدل، بل امريکا وه چې شل دقيقې او دوې ثانيې وروسته خبريدل دريم هيواد جرمني و چې لس دقيقې او شل ثانيې وروسته خبريدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبريدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پوليس درې ورځې مخکې نه يوازي د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا له پېښې څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او داېې لوی پر مختګ وګاڼه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال یې و پاکستاني پلیسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

د ځغاستې ملي سیالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پېنځه سوه کیلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې یوه سیالۍ وه.

ړومبی تن یو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا یې له سترِیا بنده بنده کیده په ترس او لرز یې وویل:

(کیسه بر را پسې دی) تر ټاکلي لیکې تیر شو ړومبی دریځ یې وګټه.

خلکو او د لوبې مینه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانیې وروسته یو کیسه بر په داسي حال کې چې یو وار وار یې تر شا هم کتله په وارختایې ویل: پولیس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ویلو له ټاکلي لیکې تیر شو او دویم پوړ (مقام) یې وګټه.

حاضرینو په چکچکو بدرګه کړ . اود دریېم اتل لپاره یې سترګې سرک ته نیولي وې چې یو پولیس لیکې ته راورسید(چاي پاڼي دو) په ویلو له لیکې تیر شو د لوبي مینه وال هم د دریېم ګډون کوونکي په لیدو د ځغاستې په سیالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

تک ډم ډم تک...

سلام جان ټوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیچا د ډول برغ ترې نه وو اوریدلۍ...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالۍ ویتي پاته شي چې وړیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او بیله دې چې لرګی ډول ته وروړي، تندی یې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي یم ، نوکله چې سلام جان ووینم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختیاره مې وږې په ښوریدو شي، خو هغه ډول نه وهي

.نن مي سل زړونه یو کړل او پوښتنه مې ځیني وکړه:

-سلام جانه! دا ډول ولي نه ږغوې؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د یوه ستر راز په څیر یې ورو راته وویل:

-دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ (اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

-ولي اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس یې د خولې له پاسه نیولی وو او سترګې یې رډې رډې راوتلي وې ، دېخوا هاخوا ته یې په ځیر ځیر کتل،په وزن سره وویل:

بیسواده پر څوکیو قرعه کشي کا

باسواده له بیکاري روز مزدوري کا

توپک سالاران د خلکو هدایت کا

پوهان له مجبوریت هجرت کا

ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ډم ډم تک، ډم ډم تک ،ډم ډم تک ډم ډم....

لندن۱۹۹۹

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غیږه نیولو و روستی وار (رونډ) پیل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حریف) یې ډېر ناتوانه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندې کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړیا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځید.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندې یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاځ(غرورّ) وواهه

لندن ۱۹۹۸

مننه

ښورو‌ا ورو وپټا ټو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

مننه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا !

که د انسانانو له قصاب ځخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېیلي ده؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکيان

يو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زيری ورکړ:

هغه دي بيا توپکيان راغلل!!!

دويم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او ناري يې کړې :

وا وا د مور شيدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخي ته ولاړ وو او ډول وهونکي ته يې بد او رد ويل. هلته يو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ يې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چيري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وويل :

-ملاصيب! ډول والا ته څه مه وايه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنيا به سمه وای!

نه به ډول وای،نه به شلومبې وای

اوس بايد وزې ته ښکنځل وکړو :چا يې ډول ، چا يې شلومبې ، چا يې ږيره ، چا يې غولانځه او چا يې لا لکۍ ټينګه نيولې ده

کندهار۱۹۹۷

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په يوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترڅ کې يې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسيدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅاه ګاني پيل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکريزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او يو بل ته يې تبريکي ويل پيل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډيرې په تنګ وې او هره ورځ به يې دوه � درې ژوندی تيرولې،نو د مشرانو د مشورې په اساس

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوي پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسیدو سره سم

د ژوندی دي وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دي وي موشخرما !

مړ او ورک دي وي تک تور مار!

نارې او شعارونه يو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځای تک تور مار راووت او د غار مخې ته يې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په لیدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، یوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنیو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ويې ویل:

داسي آوازې دي او ډیرو رادیو ګانو يې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه څو به تاسو نه یاست؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو يې يو بل ته کتل او دګوندي تور مار مړ وي دعاو ي يې کولې. خو تور مار ناړمي (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا يې ویل:

-ما موشخرما مړه کړه!

دوه � درې نوري چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تایید کړی دی، نو څرنګه وايې چې ته نه يې مړ!؟

یوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

یوه بله سپین سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره يې مار ته ځیر ځیر وکتل او په اسويلي سره يې ویوښتل:

-ربښتیا ووایه! موږ ستا اوریدلي دي ؟ په زاریو او ننواتو يې ما ر ته و ژړل:

-ګوره موږ ستا اوریدلي دي !

مار له ډیري غوسې پښهار شواو په غوسه يې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نوری په منډه وې . یوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختي سره يې خپلې ستر ګې پرانیستې او ويي ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما چې په عمر در واغ نه دي ويلي قسم خورم چي ته مړ يې ولا!...

ددې ربنتيا ويونكي چونگښې په قسم سره د تنبتيدولو چونگښو زړونه ډاډه شول او بيرته راستنې شوې د بېسده شوو چونگښو پر مخونو يې اوبه وشيندلې او بيا يې سنگر ونيوی . مار له دوی د سنگر نيولو نه لږ وارختا شو نری خولې يې پر تندي را ماتې شوې او په ژړاند ږغ يې وويل:

-لکه چې ما نه وينی؟

يوې متقاعدې وزيرې چونگښې له ليرې نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه گوره ته به مړ يې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل يې دا پخوانی وزيره ژوندی تيره کړې خو د بهرنيو خبريالانو په ليدو چې سند پرې ونه مومې چې گواکې دی پر چونگښو زياتی کوې ،نو تر دې کاره تير شو ،چې د مجرمينو نړيوالې محکمې ته يې ور ونه پيژني. په اخير کې يوې ډلې چونگښو د دريو سره غزلې ويلې:

الله شاکوکو جان موږ ستا اوريدلې دې که يې منې که يې نه منې؟....

او اوقيان د فيصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

يوه بله چونگښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوې مار له عکس سره پرتله کړې خو دا هم په ناپامې کې د مار لخوا تيره شوه دا هم چا ونه ليده

نورې چونگښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ويل مړ دی! چا ويل نه دی مړ! چا، چا بيا ويل که مړ دی نو دا بيا څوک دی!

د يو بل د بسياينې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه يې تړل. يوه کورناستې چونگښه چې د بلې چونگښې پر ورډه سپره وه په لوړ ږغ يې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به يې دوه درې ژوندی تيرې کړی وای!؟

د مار چې خيټه يې پړسيدلې وه د خبر يالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان يې تر ونې را تاو کړ يو تريخ ټيغ يې ويست.

هغه ځواني خبريالې چې دا د بي بي سي خبر يې ثبت کړی وو راغله پر چونگښو خوشالۍ گډه شوه او په يوه سوبناکه ږغ يې نارې کړې:

ودې ليدل زموږ دې نه منل نو ر نو سر تمبه گي پريږده او ومنه چې مړ يې!!!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګښو د ګوتنيوي په توګه يو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه يې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډېره راپاريدلې وه نو په ببړه يې ټيپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت

..د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ يوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پيل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاريدلې او تر درو ګړيو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما يې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تاييد کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په يوه ږغ يې وويل:

-ودي ليدل!!!!

تور مار چې دا خبر واوريد نو بسيا شو او پر مځکه ولوييد،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په يوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندی دي وي بي بي سي!

-ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ يې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر يې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا نارې سورې واوريدې نو و درېد چرګه يې دوه �درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه ځم دا دوراغ رسوا کوم!

دګيدړې د دې کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخي يې سورلنډي ته وويل:

ساده سريه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې ځان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمني يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندي شو . ګيدړي لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلی.

لندن۲۰۰۲

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فيلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماګانا په تاريخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هيوادونه ۱۹۵ تنو فيلوسفانو په کې ګډون کړی وو.

لومړی ځل وو چې داسې يوه ارزښتمنه غونډه جوړ يده چې هلته د پوهې خبرې کېدې د دې کنګرې بهير د سپوږمکۍ له خوا خپريده خو خلک د کريکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پيل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماګاتا د شار د خاورو خځلو (تنظيفاتو) رييس چې فيلوسفانه ځيره يې درلوده د لوړو چارواکوپه استازيتوب داسې وويل:

ډيرو پوهو او د چينې د اوبو په څير پاکو فيلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازي چې ټول د کريکټ لوبې ته تللي او زه يې چې د کريکټ سخت ليوال يم جبراً ستاسو چوپړ ته را ليږلی يم نو دا غونډه رسماً پيل وم.

د خاورو خځلو رييس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فيلوسفان يو او ډير ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کاناليزسيون او څښاک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخېست او خلک مو په دې اوبو چې له ويتامينو ډکي دي روږدي (اموخته) کړي دي . فيلوسفانوژر د اوبو ګېلاسونه له مخي ليري کړل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیایې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسي يې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډير سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخيستی دی.پرېږدو چې هغه وچ شي بيا باد هغه په ناپایه تشيال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا يې وکړه)

فيلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلي پز ې يې وتړلې..

بيا يې لږ چورت وواهه او سر يې وګراوه او زياته يې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پيدا کړی:

فيلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

.دي خولی ته ګورئ! د خولی په سر کولوسره هيڅ څوک نه پوهيږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیایې یوه سوبمنه خندا وکړه

فيلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي ليری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر يې لا نه وو ګرولی‌چې د فيلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور يې د خطابې له ميزه ليري کړ. يو فيلسوف جګ شو او د اعتراض په ټوګه يې وويل:

کوربه هيواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضايع کړي نورو هم دا وړانديز ورسره تاييد کړی.

د پرانيستوني وينا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فيلوسفانو د د کار پايله(نتجه) وه چې هريوه ديرش-پنځوس کاله زيار ګاللی ملي او نړيوالي پېښې يې څيرلي او سپړلي او د عقل خبري يې را بر سيره کړي دي نړيوالو ته د دي خبرو ډاګيزول او رسول پيل کړل.

لومړی د امريکا لوی فيلسوف مستر جان مان براون بلک وايت داسي خپله د عقل خبره وکړه:

خپل راز پټ ساته چا ته يې مه وايه!

موږ د عقل خبره را برسيره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وايو. خو نور هيوادونه که د يوې ګولۍ(مرمۍ) انځور هم وباسي بيا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پيدا کړه !

او هغه دی چې د ملګرو مليتو د امنيت شورا استازي هغه هيواد د ستوني نيسي او انځو ر يې ور څيري کوي .

د امريکا د فيلسوف خبره په چکچکو سره تاييد شوه، تر چکچکو و روسته ږغونه اويوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازي خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تربیون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسي څرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا ووایه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې ووا!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري څرګندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تربیون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه:

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخي ته ځانګړي غوزۍ (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوځنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پوري نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان گومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان گل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله :

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که، چونگ چونگ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترگې یې رډې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شړپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونگ چونگ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه گانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وگڼل شوه او جایزه یې و گټله.

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترگو یې د خوشالۍ اوښکې تویېدې ویزه او ټکټ مچ کړه او ښله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډگر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹٦

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګېوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مښهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هو! هېښنده ړغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی !

زما د خولې بيا د هو هېښنده ړغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير؟

هغه يو خراباتي سړی دی !

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې ځيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځيني وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوخې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابرې د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرګند دي.

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ړغ مه لره رښتيا وايي ټوله په سياست کې را نه ولاړه ړغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی .

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ړغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، ډيپلومونو ، سه پارچو، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر بريليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکې پر خلکو باندې وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندارہ بې دينه کوي او د سلو کلو غل ځخه پير، د دوښمن ځخه بادار، له جته ځخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازې کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلې ته راشه مازې سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيري چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

د دغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو ځخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازې تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم ورووښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دې وي زما پلان

مړه دې وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندې يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو ځخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښه مه يادوه!

سرور د خانو د ميرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډير مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې يې خانو ته ورته وويل:

ياره خانو! اجملي دا دوې مياشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وايي د کوم ډانکټري کورس يې ويلي دی، لروين(دوربين) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټووينې سترګې يې (غټې کټه بيني) پر سترګو،نازک سپين کفن يې اغوستی او عجب لاس يې دي په يوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا يا دېخوا کوي.

ما خپله خواښې وروستله، هغې ته يې داسې درمل و رکړه او ورته يې پر هيز هم ورکړ چې د درمل خوړولوپه وخت کې پام چې چونګښه په ياد نه کړې هغې هم لکه چې چونګښه په ياد کړې وه او هاخوا يې کړه.

دا داوس په يکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي!

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره يې تکراروله :په يوه اوونۍ کې دي خوا يا هغه خوا

سرور و رته وويل :

څه درواغ خو نه درته وايم ويې ازمايه اوبيا يې د راز په ټوګه ترې وپوشتل:

-رښتيا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته؟

خانو په خوشالۍ ورته وويل:

هو ډيري دي!

سرور په ټينګار ورته وويل:

-که زما مني ژر يې وروله!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربگت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستنې لپاره ډاکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډاکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض، چاغیښت، هډوکو درد. د ړغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نوموړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ړغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید، او نه کارول یې لوی جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ړغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ړغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ړغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت.

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله مننديوې (فرمانبرداري) وښيي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې وربانديي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډاکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ . او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي شوي پښتونې (شجرې) څيرې شوې او هر يو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د خېتابې ميز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وينا يې وړاندي کوله ميزيې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته يې يووړ

بيرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو، د بلبلو چوچو، د پيلانو بوهو اوريدل پيل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډې ځنګله اړيکې له دې ځنګله سره ويجاړ نه شي بيا هم دا غوړي يوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه يې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه يې نه اوريدل کيږي چې خاندي که ژاړي. وارديدل او په نسخه ورکول کيدل.

لندن ۲۰۰۲

که زما منې کله کله ګډايې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرويس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ايسته کړه وښتان يې جړ پړ کړل د پتلون يوه پايڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخي په سندره کې ويل:

-بيچاره يم ناوخته کيږي واده ته نشم رسيدی د خداي په نامه د ټکسي کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايي :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسي رانيسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نيمايي خلکو ته نه وو رسيدلی چې د پيسو شمير ورته پوره څرګند شو نو پيسې يې جيب ته کړې . خولۍ يې بيرته سمه او پر سر کړه ، پايڅې يې سمې کړې د سرک د غاړې د موچي نه يې بورس واخېست بوټونه يې پرې پاليش کړه يو ه فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسي ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کيږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نژدې شو او ورته يې په سا نيولی ږغ وويل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه؟

تورک سرې سر تر پايه له نظر تير کړ د کرتۍ غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شليدلې وې، بوټونه يې په ختو لړلي وو شونډې يې وچې ښکاريدې داسې برېښيده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وې ايله اهسته بروته را رسيدلی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه يې ورته وويل:

اې ساده !زه پوهيدم که دا کار ونه کړم تا غوندې به نهار د آهسته برو په اوريدو تيز برو کيدم چې کور کې هم پياوه را نه خلاصه نه شي

کابل۱۹۹۰

ټبر عليکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسيدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاريدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به يې ورته وايه:

ټبرعليکم!

)په کام خوک يې؟په هغه کې بيا څوک يې ؟ په هغه کې بيا...؟(

)توری يم په هغه کې بيا برګ يم په هغه کې بيا خړ يم(...

که به يې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به يې سره وکړپوله او غيږ په غيږ به شول خو که توپير پيدا شوی وای بيا نو بې شپيلک(ويسل) آزاده غېږ پيل کېده .

ګلو چې د يو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وويل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام څوک يې داسي يو څه ورته induced وايه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې يو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعليکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووايي ترلږ چورت وروسته يې په داسې حال کې چې ژبه يې بنده بنده کيده زړه نا زړه وويل:

سيلاو ځی عليکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه يې ترې وکړه څو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه يې بوڅ نيولي وه بيرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم يو ژوره سا وشړله سودا يې واخېستله او رهي شو يو کوچې چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته پروت وو او په پټوکې يې ځان نغښتی وو لکه ليونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه يې چې موندلې وي نارې کړې:

ودريږه چيري ځې!

پروښړکال دې پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شيله کې وړې وې او ته داسې خرامان خرامان روان يې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځايو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نيسي کرار کرار را نژدې کيدله همدا چې په ګلو کړۍ (حلقه) تنګيده شور ماشور هم جګيده کرار کرار هواپې دزې هم پيل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کيدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار يې کړی دی چې د ده به نيولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

يو سپين ږيري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي ووراغی ګلو خوشاله شو چې هغه به يې د دې وحشانو نه خلاص کړی ګلوته چې لاسونه او پښې يې ټينګی ترل شوي وې ورنژدې شو.

ګلو خوشاله شو چې اوس به يې هغه د دې مصيبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بيا يې وپوښتل:

څه پيښه ده؟

دا سيلاو ځی عليکم دی ! هغه چې نيکه يې پروښړکال زما دوه سوه پينځوس وزې په لوړه شيله کې يوړل! په ياد دې شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

سپين ږيری يو وار بيا په نارو سورو شو

او ويل يې:

ما پريږدی چې ځان غازي کړم!

خو خلکو هغه ټينګ نيولی وو

اودګلو ګرد چارپيره اتڼ پيل شو

لندن ۲۰۰۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیگریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډیر لوړ لگښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین گیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرگندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالی کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازی ډاکټر وي بل کوم دولتي څوکۍ دي نه لرله؟

کوم وزیر، صدراعظم، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د گډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکټران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازي دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین گیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولي دلته ځیني راغلي کډوال ډیر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولي ځیني ځانونه باچاهان گڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا گڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي .

لندن ۲۰۰۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو یوه ټول پوښتنه (عمومي ریفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظریات په لیکلي توګه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دلیل ولیکی د هغه عکس به د نوي چاپیدونکي یو لکي نوټ انځور کیږي په زرګونه دلیلونه ښاروالي ته راورسیدل چې ځیني یې دا دي:

-تلویزونونه لا ټول نه دي په دار شوي

-د نارینو حجاب نه دي سمبال شوي

-ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې

-کوځه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي

-ځوانان ټول نه دي مړه شوي

-پوهان ټول نه دي تښتیدلي

-سیاست کوونکو په کال کې هډو یو رښتیا هم نه دی ویلي

-رهبرانو خپل تاریخ سم نه دی لوستی

-ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ویلي

-دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ویشل شو

- ...

خو د مستري یو شاګرد دا جایره یووړه خو عکس یې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاګرد لیکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بیا یې ورپسي زیاته کړې وه :

زه دا دیرش کاله له ویررینګ کار سره شاګرد یم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم، کټو پخوم، لوښي مینځم ، چاې دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ویررینګ نه پوهیږم ځکه کله چې د اصلي کار ځای راشي نو استاذ ما دیو بل کار پسې لیږي چې زده یې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بیه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په ویر پوهیږم اورینګ مې نه دی زده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته�له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته--د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايي دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمني له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ډېره پرېړدي له تا بد او که يې خرېيي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وي له تا بد نشته�د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شې يوه غيران ته بم اتوم شې--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته�د تجربو له نظره

ملت او حکومت

شاګل خان د يوه سياسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پريکړو په منلو سره د خپل کلي وکيل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپيژندل شي يو ه سره چتر ی يې په خپلو پيسو رانيوله هر چيري چې به تی که باران و که لمر که به پلي وويا سپور که به په ګاډی کې وو يا په مغازه کې هر چيري به يې چتری په سر نيولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکيل صيب ولي دي په سرويس کې پر سر چتری نيولې ده ؟يو خو باران نشته او بل داچې موټر ټيټ دی او بيروبار دی ته هم ورسره په عذاب يې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړې ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګيږې

وکيل صيب په ډېره امرانه ګړدود(لهجه) تر يو لنډټوخي او غاړې تازه کولو وروسته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی ځکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته ځوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

رښتیا هم د داسي ده د حکومت سړي باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

ستنګري ښځې

فرانکلن وایي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هیڅ وخت نه پرېږدي چې توري یې زنګ ووهي ر ښتیا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنیو(ناریه) وسلو ته ورته دي او دځینو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زینتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وایي د ځینو نوري ژبې کټ مټ د ستوې(پیش قبضې) په غټوالي او تیره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په یو ه ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وایي.

د دي ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتیاوي داسي لندیز مومي:

-لاکتي ښځې کور او میړه خپل کني د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل، دډوډۍ پخول، کالي پریولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپیده تپل او د سهار دپاره اوبه تودول په یوازي توګه پر مخ بیایي مېړونه یې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه یرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسیدو سره سم سست او بیحاله لکه سل کلن سپین ږیری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځېږي توري هیلي چاي او چاپي کول یې اړین(حتمي) کار دی خو د زینتي تورې د زنګ د مخنیوي په پار د میړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره یو ځای له خوبه راکښیني د کور ساده کارونه په خپله یا پر خواښي اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تګ سر یو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسیدو سره یوځای کورته رارسیږي او مېړه یې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کیږي غوږ لوښې، خیرن کالي، اوتو... او چاي دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چاي دمولو پوري ارام کوي د پیالو په شړنګي سره پر ځاي جګې کښیني او چاي څښي او د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ویلو پیل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دربیمه ډله یې تور زني ښځې دي چې په یوولسو بجو له خوبه را کښیني په ببرسر او ناولي مخ د مېږه د تیاري کړی سرې چای نوش جان کوي تر سینګار و روسته د پلار او یا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېږه یې ټول کورني کارونه وکړي ایله بېله دا هم کورته رارسیږي او له واره د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د میړه پر دوستانو برید کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېږونه خوار یې څه ووایي نو د واره په سینګار ځي کې سینګار کړی مخونه پریمنځی او مېږونه لړمون خوړین پریږدي.

خو یه وروره ! یوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناریه) ژبې لري چې یو وار یې موخه (هدف) ونیسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وایي که دا ښځې ووایي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسیدی نشي بیا چې هغه ورکه یا مړه نه کړي نه یې پریږدي د دې ښځو مېږونه سهار وختي راکښیني ټول کورني کارونه تر سره کوي بیا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړیدو نه مخکې په یوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې میرمني یې راورسیږي بوټونه یې ورباسي هندي ګل ماله (ګیت ماله) ویدو ته اچوي او ورو ورو یې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي ورورنه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېږه یې ومني چې ورور یې نه دي نور ورور.

خوار مېږه چې د دیګ او چایبر څخه وزګار شي نو سینګار ځي ته کښیني سترګې توري، میک اپ او لبسرین وټپې د زرو امیل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ویلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

ټولواکمني (امپراتوري)

د شرمښ له ګواښیدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختېو ډکې لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د خان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زړې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختېو کې ډوب کړي.

یو و رځ زړې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختېو ډکې ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوړو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرید او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسورروه وه اوس خو ډېره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسې... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پرېښود چې د دې کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وربږدید او پښې یې سستې شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره وویل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوې او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره ریږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرید تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه.

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختیو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسې خوندي شوه.

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندې په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای، د یوه بډای سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډېر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا مرگ یا برې!

د انجلۍ پلار زلمي ته وویل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانی په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو څښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښیده زړه یې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بیا یې له ځان سره وویل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوځه په کوځه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیري پیسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دې کبله چې ژمنه یې کړې وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخي ته کیښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته وویل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویږګر زلمي په غوسه ورته وویل:

دا څه وایي ځنګه پریږدم!

تا دګډايي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې!

د انجلې پلار ورته په غوسه وویل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه وویل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګري څخه نه!

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر انډیوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پیدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړې وه راغلم کنه زه او ستا لور ډیر سره لیری یو دا یو لک افغاني مې هم د درویش ډالۍ در بخښلي دي!

د خداي په امان.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو � ځلورو وګړو کیسه ده چې د بل یې نه اوریده .وایي داسې هیوادونه هم شته چې ټول سره یو د بل نه اوري یا لږ اوري باید توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوږنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وایي کوڼ جمال سپیره غوږونه او وچې شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به بېړه ګرځېد را ګرځېد او هر څوک به چې مخې ته ورغی .نو په ډېر ټیټ ږغ چې یوازې دی پوهیده چې څه وایي ترې پوښتل:

-وروره زما وزې ورکي دي یوه یې شودې کوي او بله یې وچه ده. د وچې بیا یو ښکر مات دی زوی مې وږی دی…

-لارویو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپیدو څخه اټکل کاوه چې خیر غواړي نو په غوسه به یې ورته وویل:

-خدای دي درکړي څوان سړي یې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خیر غواړې بې غیرته!!..

-چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چیچل.

-کوڼ جمال په نهیلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره یې غوم غوم وو او ویل یې:

-اخیره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قیامت دی خو سترګې یې پر یوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ یې سترګې وبرېښیدې او مخامخ ورته ودرید او ورته یې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وویل:

-سلام علیکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي یوه شودې کوي او بله وچه ده او یو ښکر یې هم مات د ی زوی مې وږی دی مور یې شودې نه لري….

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر یې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وږیا ترکاري غواړي نو په غوسه یې ورته وویل:

-زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له باراز نه یې وپلوره!

لاس یې د بازار خواته ونیوی

کوڼ جمال د خیر یوسي په ویلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره یې ویل دا چې قیامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ویل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار یې و رته وویل:

-خیر یوسي وروره چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وایي نو هغه ورته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ځه وروره چې بیا را نه شې!

له نیکه مرغه جمال خپلې ورکې وزې په بازار کې ومونډلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کیسه یې و خپلې میرمنې ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پیدا کیږي شکرونه یې وایستل.

جمال او میرمنې یې وپتیله چې دا وچه وزه چې یو ښکر یې مات دی و بزګر ته وبښي ځکه دوی یې له لوی لالهاندي څخه ژغورلي وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونیوله او بزګر ته یې بوتله

-بزګره وروه! خدای دی خیر درکړي ښه سړی یې زموږ ورکې وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابي کې به یې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه یې ستا خیر که یو ښکر یې مات دي

)د اشارو سره.(

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسې پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وایي چې ولې دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسې حال کې چې له غوسې ریږدیدي وویل:

-زه والله خبر یم بیا لېونی خو نه یم چې د پردیو خلکو د وزې ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه توبه ځه وروره لار دې واهه!

دوه کاڼه دواړه کرار کرار اخته وه یو څه ویل کیدل اویو بل شی مانا ترې اخېستل کیدله.

جمال داسې وانګیرله چې بزګر ورته وایي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زاری یې ورته پیل کړې :

-دواړه دې له تا جار شي خو د هغې بلې شودې خپل زوی ته ورکوم مور یې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتې و بزګر ته غوسه او قهر ښکارېده.

)د دې نه ښکاري که څوک د چا خبرې نه اوري نو کره یې هم نه ویني خپل سوچ یې خبرې او کړه ورښیي(

دبزګر چې وار په واریې غوسه له دې ناحقه تور څخه زیاتیده وویل:

اوس چې ترکارې نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپیژندې چې دنګه مار (دعواجلاب) یې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګريوان شول نو غوره يې دا وګڼله چې درېيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدې(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيرى چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوى شکايت ته راغلي دي دوى وايي دا کوڅه مو ولي په اخېړ بنده کړي ده. ولي ګاڼۍ (اوګيره) په کور کې نه نيسی.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستونې يې بډ وهل ملا يې په پټو تينګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو نډانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې.

نورو لارويو سوچ کاوه چې ګوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به خټګر لاندي شو بيا به بزګر او کله کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسي په اټکلي ډول کړي وي:

جمال ، خټګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړې ... ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي!

خټګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کازي چې ډیر پوه سړي وو او پوهیدی چې هوښیارانو ته یوه توری بس دی نو له ځان سره یې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلګ به وایي کازي بې عقله دی، دی په نیمه نه پوهیږي زه دومره بې عقله نه یم نو له ځایه پورته شو او ویې ویل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ لیدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پریکړي جار شم رښتیا هم د سپوږمۍ څوارلسمه وه او دوی هم سپوژمي لیدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخیستي.

یو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پریکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پریکړو نه پوهیږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او....

پر پاچاهي یې نه ورکوم

ترافیک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتي ښیښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافیک : لیسانس او جواز سیر دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جیبونه ولټول او ویې ویل:

-راڅخه ورک شوي دي!

ترافیک ورته په غوسه شو او له یو � دوه پټکو وروسته یې موټر د سرک پر غاړه ودروی او د جریمې د پاڼې په لیکلو بوخت شو

موټروان د واسکټ له غوړ جیب نه د نسوارو ډبلی راوکیښ د مخ او غاښو په لیدو شو او له ځان سره یې غوم غوم وکړ او ورو یې وویل:

تر دې موټرواني خو د ترافیکو کومنداني ښه ده.

ترافیک د جریمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل :

-څودي؟

-دوه سوه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټروان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وویل:

نوریې ستا!

موټر یې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

-نه بابا پر پاچاهي یې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

د څوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیري شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړي دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی.

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازي پخواني رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځیني وپوښتل:

-رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.

-مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخې چې لرى ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږی خو... خو یوازي جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځي چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه، نه!

د رييس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ويې ويل-:

-هغه داسي سړي دی که چيري زه له ځايه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو يې زياته کړه:

هغه د دې ځوکۍ خوند ليدلی دی.

مامور باشي خشره باشي پيش بيا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسيدلو جيبو نيولی وو په بسم الله ويلو سره د ميوو د کراچيو ګڼه ګوڼې ته ننوتلم او له ځان سره مې وويل:

-شريفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخيستي ،جيب دي ډک دی چې نن ميوه نه اخلې نو کله به يې اخلې؟

د ميرمني خبري مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ويلې:

-هو سړيه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ويلي وو ښوروا او ميوه خوره چې شودې وکړې نو يا غوښه راوړه يا ميوه چې شودي وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړی و رځ وخورې پاته شوه ميوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرايه، برېښنا، صابون ، کوپوني توکې،جارو، تيل او د راديو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه ميوه واخلم را په ياد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې ميرمن د هيلۍ په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډېره خوشالۍ يې د شپې راته ويلي وه:

هو سړيه! نن مې شودې ډېري شوي دي ولي؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډېره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه يې ونه ويل. له شا نه يو بل ږغ کړه :

من په څو دی ؟

پلورونکي د ښتني پيرودونکي د ږغ په اوريدو له واره ځواب ورکړ :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اته سوه.

ډیر ورو د دوکان له څنګه تیر شوم چې پلورنکي مې ونه ویني. هر خټکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانی ونډه ورته ایستلې وه نو له ځانه سره مې وویل:

خټکی نه شفتالو، نو د شفتالو کراچې ته ودریدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډیروي ،همدارنګه هندوانې،زردالو. ام ، ګیلاس...

یو هم زما په خیال شودې نه ډیروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه میوه شودې زیاتوي، چې د مامور سرګردان خبرې را په یاد شوې، چې ویل یې که میوه خورې نو ماښام یې اخله ډیر ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د میوې د کراچیو بازار ته د دوه سوو افغانیو سره ورغلم پیسې مې د کیسه برانو له ویرې په کور کې پریښودې ځان او کیسه بر مې دواړه بیغمه کړل.

جوړ جشن وو په هرې کراچې ګیس ځړیده او ځلیده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هرې میوې د نرخ په اوریدو په موزون قدم ترې تیریدم اخیر ګیسونه هم تیل خوري، خو د شودو د زیاتیدو میوه نه پیداکیده. له یوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګیس یې هم نه درلود داسې ږغ پورته کیده:

مامور باشې خشره خور باشې پیش بیا!

له ځانه سره مې وویل:

لکه چې همدا بې ګیسه کراچی د مامورینو ده او همدا ماته وایې پیش بیا، نو کراچی ته نژدې شوم په کراچی کې الوبالو وو هغه هم ډیر ارزانه چارک په ۱٦۰ افغانۍ له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پیریدونکې ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډیر ویاړ او غرور مې د میوې کڅوړه په لاس کې ونیوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخیرې سرویس را نه تللی وو او پر ځای یې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ یې یو تن پورته کاوه او زما سره څلویښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هیڅ چا چنه منه نه ورسره واهله او هیڅ ټکسي وان هم نه ویل مامور باشې خشره خور باشې بی پول باشې پیش بیا!

یو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ یې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وویل:

وروه څلویښت افغانۍ درکوم مامور یم نورې راسره نشته!

هغه راته په غوسه وویل:

ځوک بیا تجار دی چې ته مامور یې اخیر موټر تیل خوری څه اوبه خو نه خورې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر یې سویچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده یوه کراچۍ روانه وه چې یو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ویرې ورسره ملګری شوم .هغوی تیز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچۍ کښیني او زه به یې راکاږم، ما کڅوړه پر کراچۍ کیښووله چې څیري نه شي او په دې ډول تر یو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته یوازي په داسي حال کې چې دشپې بندیز پیل کیده کورته ورسیدم.

میرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر یې کاوه چې کونډه شوې ده زما په لیدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته یې خیراتونه او حلواوي ایښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې بږغ کړل:

راواخله هغه میوه چې ویې خورو!

د میوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کیناستل او کورس یې نارې کړ:

کومه ده میوه!

تا به ویل نه چې پیشلمی دی که څه!

د میوې په لیدو لږ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاریده نو ژر مي بهانه جوړه کړه :

چنجن الوبالو ویتامین لري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پریښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکیټونو د تور بازار تکره غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پریښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلې کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له څیرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلي ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د ځځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د څښتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د ځځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډیرې پیسې به یې راکړې. تر ډیره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډیر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل، په موټر کې یوه پی مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه، غاړه دې مې بنده نه شې وایې: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې ډاډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم:

ښایې کوم لوکس رستورانت ته مې بیایې ؟ یا به یې خوښ شوي یم؟ وایې په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخې ما ته په اشاره په مکرورپانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس � مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډیرې ځځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندې اکټ سره ځان په هغه ځځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښیښو زه ټپي کړم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د باي باي په ويلو ولاړه.

مدرنيزشن

زما يو ملګري نه پوهيږم څرنګه يې د بخت ستورى و ځلېدى په مکرويان کې يې کور واخيست. د دې لپاره چې ځان له سيالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرويانو تر سليقې بهر شيان يې خرڅ کړل(ځکه دوى له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځير شوي نه و چې ځيني ترې د زړو کالو د زيرمتون کار اخلي) او پر ځاى يې لوکس او برقي سامانونه رانيول چې تر نورو ګاونډيانو څخه کم نشي ، ميرمني يې په خپل وار لستوڼي بډ واهل او د مېړنو اصطلاحاتو کورس يې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نيم چارک زياد وي .

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبريکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډير توپير راغلي وو کالي يې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله يې ډيره شوي وه، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډير عجب راته ښکاره شو . خو د مکروريانو له اعجاز نه هم بايد سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه بايد وي کنه نو عادي کور او مکرورينونو توپير په څه کې دى!

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکليټ په اخيستلو سره د وبښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځير شوم چې ماشوم ما ته ځيني نصيحتونه هم پيل کړل:

کريمه(پخوا يې کاکا جان راته ويل)! خواږه مه خوره چې ستوني دې په دردوي!

ما چې خوږو ته لاس نه وو وروړى دا خبرې مې اوريدې او خپله يې همداسي خوړله او د مننه ، مور يم ټکي يې هم بيځايه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشريفاتي) ټپل شوي وييونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور يې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاريده چې ښه نوي وييونه کاروي خو په ترڅ کې يې د ماشوم له بد سولې څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته يې ويل:

-اجمل صيب! کريم مه په تلکوپ(!) کوه

-زما خندا د دغو ننداريزو او غلطو کلماتو په اوريدو دوه ګرايه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مې ټينګ کړ مورې په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو

-کوچنى اجمل د پلار په ليدو په چکچکو شو مور ته يې مخ وروااړاوه او ويې ويل:

-مامي هغه دى پاپي مې راغى!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما په اريانتيا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګېدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته يې پاڅيدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وويل:

- -د اجمل پاپي! ښه شو چې راغلې کريم توبره کي (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشي وخوږيده زما د دوست خندا هم چې رنګ يې لږ څه سور اوښتي و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واريز(وقفه يې) ډول زموږ خندا پسې اخيسته (تعقيبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

خو زه بيچاره!

له ډم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپير په څه کې دی؟

هغه وويل:

دواړه سپينې چپنې اغوندو، د دوکان د خلاصيدو اجازه لرو، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخيستلای شو ،دواړه تر سلو نه زيات فيس اخلو....

خو زه بيچاره!

خو ته بيچاره !!!

هو خو زه بيچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه يې لري(په اسکيرلي ږغ)

رايګيري

مدير عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه يې دننه وکتل د رييس لاس يې د کوم شي په رای اخيستنه کې پورته وليد نو د ده لاس هم هلته په دهليزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښي لاسونه جګ وو، کيناست د ده نه وروسته مدير صمد ، مدير اکرم، مدير جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښي لاسونه هم پورته وو يود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رييس د دې اکر (وضعي) په ليدو لږ سور واوښت موسکی شو او ويې ويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټيټ کړم خير په هر ډول لکه چې د غونډې ډير غړي پوره دي نو غونډه رسماً پيلوم.

پروپاګند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وويل:

ته خبر يې ؟

خمڅ په هېښتيا او وارختايي وپوښتل:

نه ورو‌ره څه خبره ده؟

بې و زلي او لوږه ډيره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

-هو!

د هغه خوارکي مخ له ډيرو شوتلو د خوړولو نه پړسيدلې دي !

خمڅ بيا په هېښتيا سره وپوښتل:

شوتلو يې څرنګه مخ پړسولې دی؟

پستکي په حق جانبه بڼه وويل:

ولي نه دي اوريدلي چې د غوا نس د ډيري شوتلو په خوړلو پړسيږي

ښکلا دي وي همداسي

بيزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کيسه کوله سترګې يې د اوښکو ډکي شوې او په داسي حال کې چې يې پوزه يې راکښله و ويل :

هغه زما ډير ښايسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښايست خو لاڅه کوی ډير ښه پيکی يې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بيزو د مشر زوی د څيرې را په ياديدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې يې څو لوټکي وخوړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انگړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرگاوه:

چاغ، چاغ

بیا به یوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په یو ږغ غبرگول:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

ـ ولي چاغ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي گردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنگر چې چاغیږي بیا یې بل ډنگر پر ځاي ټاکل کیږي !

پوخ پتیر بیا مخ مظاهرې چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرگه کړه:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مډرنه سیالۍ

د مکروریانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پیل شوه . لا څو شیبې نه وې تیرې شوې چې ګڼ شمیر لیدونکي دې بې ټکیټه ننداري ته را غونډشول.

ته څه شي يې!

څه لري ؟

په څه نازیږي ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا يې په داسې حال کې چې يو برقي داش يې پر اوږه راخيستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلې حریفې ښځې ته يې په طعنه وویل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دویمه ښځه د داش په لیدولو لکه چې برق نیولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه يې پر اوږه خپل سل کیلویې برقي داش بهر راویسته او ورسره يې وویل:

او بیچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د نندارچیانو پرله پسې چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانیو کې یوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځایه نشوای ښورولای له پېنځم پوړ نه پر اوږه راویستله اوپه میدان کې يې وچرخوله او مخ يې خپلې حریفې خوا ته کړ او ویې ویل:

ته کم بخته لومړۍ زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دویمې ښځې خپل لستوڼي بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسې یو دولس ګزه غالۍ پراوږه راویستله او ویې ویل:

ته خواره هم لومړۍ زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ٢٦ انچه رنګه تلویزیون د الماریۍ سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بڼکه بهر راویست او حریفې ته يې په کنایه وویل:

او بیچاره لومړۍ زما د دې رنګه ٢٦ انچه تلویزیون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک ټيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سينګار الماري، تخت، ګاڼې، لوښي ، بستري، چرګان...ورو ورو د دويمي ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چكچكو لړ زياتی کوی، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې!...

د ننداره چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميړه د بانكونو او نوي رانيول شوو جايدادونو او د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکې

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د ميړه سره چې رييس دی خبرې وکړه!

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

-څومره وخت کيږي چې رييس دی؟

-يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او او ويويل:

هوو بيچاره! ږغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده.

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميړه يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالۍ را سره وکړه ولي لي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوریدو ضعف وکړ او ګاونډیانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د میدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د دیرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سیالۍ نه وساتي) ،

)دا دهغه رییسانو میرمني وې چې رشوت یې نه خوړی.خدای مو له رشوت خوره ساته(

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د رادیو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتیاطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارینه واده سره وکړی د (ب) احتیاطي پارچې په بدل کې د مکروریان د کور څښتنان کیږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست لیکولو پنډونه راورسیدل چې په کې د چا میرمن لا درکه، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د دیرش کلو راهیسي د مکروریان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت، سینګارول ،ګل پوشه ګاډۍ ، ساز، هوټل ،ویډویې کمر ې د نرخونو په اوریدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوتې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې یوه اوږد درخواست لیک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلي میرمني ته مې طلاق ورکړ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست لیک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ، ددې پړاو وروسته یې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلي شعبې نه مې پیل وکړ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې، په ګاونډې نورو مدیریتونو ریاستونو، وزارتونو او کوڅو . لیلامي پلورونکو کې وګرځیدم داسي کارمنده مې ونه موندله، په یاد مې شوه چې زموږ د شعبي پیاده تاجبرو میره پینځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړاندیز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رییس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بیرته خپلي میرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چیرته پیاده -ماده مقرره شي او بیا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلویښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه لیدلې نو مرکه یې رده کړه او مناسبه یې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړې کارمند سره ،ما د مکروریان د کور ،په هوټل کې واده، ویډویې کمره ،عکاسي ډیري کیسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډیري اوریدلي وې او اوس چې په ربښتیا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هیڅ ګټه ونه کړه نهیلۍ شوم اخیر مې یوه کرایي میرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه، د کوپون مدیر د فورمې په لیدو په خندا شو او یې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو كارمندانو فورمې هغې ډكې كړي دي كه زه وغواړم دا فورمه ردولاى شم. ما ډيري نئواتي ورته وكړې او د اوږو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را كړه چې هغه ډكه كړم .دا فورمه مې د ناوې دكاليو د لګښت كميسيون ته وروړه، هغو د عكس په ليدو د وطني ټوكر بيه وليكل ،ما ډير استدلال وكړ چې ناوې والا وطني ټوكر نه خوښوي .خو هغوي اصرار كاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي، د غوړو د پارچې په وركولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت كميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډۍ)لګښت راته وليكی خو د صابون د پارچو په وركولومې د پرورولګښت سپما او د ټكسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) كميسيون ته د تلو نه مخكې چا وپوهولم چې ځان ديسكو كړم كنه نو يوازې د ډول (دوهل) لګښت ليكي زه چې په دې باريكو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پرانګې پتلون مې واغوست . ريشكې بوټونه مې په پښو، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولې په خوله، زنځير په لاس د اى يم ديسكو ډانسر په زمزمه كولو سره كميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيرې او كنډولې خولې او ډسكو كاليو په حرمت كلاسيكه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز كې راته وليكل، ډيري زارى مې ورته وكړې چې جازوبم موسيقي چې كانه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليكي خو هغو چې رشوت نه خوری او ويي نه منله.

د سينګارځې د كميسيون راته وليكل زيبايې در ساده ګې است خو د بورې د پارچو په بدل كې يې وليكل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډكيده يوازې د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان كتابچه يې هم كوم كميسيون رانه واخېستله، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق كړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بېړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راكړه او چې راوتلم نوراته يې وويل:

دوه سو كالووروسته بيايو خبر ونيسه!

ددې ټكي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز كې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راكښيناستم د ځان سره مې وويل: دا ناممكنه ده چې دومره ژر دې د كور څښتن شم.

كابل١٩٩٠

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه برېښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م، نو مې یوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کیدله راواخیستله او په پکه وهلو مې پیل وکړ . د یو مطلب سریزه(د غوښو ضررونه) په لیدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کیده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډیریده نو د ځان سره مې وویل:

زرینه! لکه چې د غوښو د رانیولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پیل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نیسم نو په تنخواه مې هرومرو گذاره کیږي په ډیره خوشالۍ مې پیاده ته ړغ کړل:

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته ړغ کړه.

ټول مامورین آن د جنسي، خدماتو،او معاش کارمندان په چټکي یو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په گمان چې د سیلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر میز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندي مطلب په لوستلو پیل وکړ:

)غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توگه د بنیادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څیړنې له کبله چې د امریکا په ایالاتو کې تر سره شوي د غوښو خوړل د بهوډې د زهري کیدو د ځیگر د خرابیدو سبب گرځي، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نیموي(...

د کارمنداموو څخه هر یوه د دې مطلب په هکله په نظر ویلو پیل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ویل:

-ولا رښتیا! زمو ږ په کلي کې بابا خیرو یو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې یې په غوښه باندي څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشیف مامور داسې زیاته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډیره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغیو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټایپستې چې ډیره هیجاني شوې وه په ماته ژبه وویل:

زموږ د ښی خوا گاونډی چې تجار وو د ډیرو غوښو د خوړلو په وجه د بهوډې د ناروغي څخه یوه اوونۍ مخکې مړ ....

د املاکو مدیر رجب گل په ډیره مینه د بي بي نازو خبري پرې کړې او ویې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کومه ګنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ، دستي مو پیسې ټولې کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګنې د همدې ورځپاڼې راوړي

.مور ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم ځو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګڼه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس دِ غوښو په ضرر وپوهوم، ولي جرات مې ونشو کړای، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسي حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د ځناوروخوراک دی..

د څنګ سړي یو وار راته سور او شین شو اوپه لوړ اواز یې په داسي حال کې چې په بریتو یې لاس تیراوه را باندي چیغه کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی نه د ګیدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ یې نورو سپرلیو ته ورواړاوه او ویې ویل: چې وس یې په غوښو اخېستلو نه رسیږي بیا یې خبري ګوره

د ځناورانو خوراک! په داسي حال کې چې مخ یې بیا ما ته راواړاوه:

ځناور خو ته یې چې غوښې نه شوای رانیولای زه چې ډیر توهین شوی وم ښه دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پیل کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی !

-نه دی !

-دی !

-نه دی

-دی

د سرویس سپرلیو د هغه پلوي کوله . سرویس لا یو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځایه پورته او په غوسه یې وویل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرویس ته پورته کیږم نه پوهیدم چې دلته داسي احمقانو سره مخامخ کیږم له سرویس نه کوز شو او یو ټکسي ته وخوت.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له ډېرې غوسې پړسېدلی وو چې ولې نورو سپړلیو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهېدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځپاڼه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تایید کړې ما په غوسې ځينې وپوښتل:

نو ولې مو د هغه چاغ سړي خبرې تایید ولې؟

هغه راته وویل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمریانو خوراک ده زه په خپله تیروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکې ځناور دی، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندې چاغ سړی ووينم او ورته ووایم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسیدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي؟

ښځې مې په ډېره خوشالۍ راته وویل:

دا چې زموږ د ګاونډې د میرمنې لیور په ښاروالي کې پیاده دی نن يې پر موږ باندې د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بیه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده، ما په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې و رښکاره کوله ورته وویل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډي زهري کوي ِغوښه.....

د غوښې داسې بد ویل مې و رته پیل کړه تا به ویل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده، نه پوهیږم چې ولې زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې میرمن مې په غوسه راته وویل:

موږ يې خورو که ته يې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تیار کړم . او هغه وچې له چایو سره يې وچه ډوډۍ راته کېښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې یوخداې خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وویل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځیګر...

میرمنې مې په غوسه راته وویل

-نور خلک يې ولې خوری؟

-تاسو نادانان یاست د امریکې پوهانو څیړنه کړې ده....

خو میرمنې مې ورځپاڼه لیرې ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هیڅ یې راته ونه ویل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخې نه چې بوی یې زما پزه تخنوله لیرې کړ او پر ځای یې د پوډرې هګیو خاګینه راته کیښودله. اوس چې هر چیرې که واده وی یا میلمستیا نو ما ته د غوښې پر ځای سور کړې پټاټې چې چپس یې بولې یا دال او یا پوډرې هګۍ مخې ته بږدې او ورسره دا خبره هم کوې چې ما ته ډیر زور راکوې

د زرین جان! غوښه نه خورې حساسیت ورسره لرې.

مشابه نومونه

زموږ د تاریخ ښوونکی یوه ځانګړتیا دا ده چې نومونه به یې د یو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغی نو نسیم ته به یې عبداله ، عبداله ته خلیل ، خلیل ته قمبر وایه

یوه ورځ چې ټولګي ته راغلی نو غلام ته یې وویل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بیا یې تکرار کړل:

نورالله دې لوست تکرار کړی بیا راغی غلام ته یې ګوته ونیوله

نورالله ولې ځواب نه راکوې !

-صیب زه غلام یم! ښوونکې لږ جټکه وخوړله او ویې ویل :

مقصد مې غلام وو!

موږ نه پوهیدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تیمور شاه و که وزیر اکبر خان....

دومره پوهیدو چې پانې پټ فتح شوی ولې دا چې چا فتح کړی غلام سخې ، نورالله که قسیم نه پوهیدو ددې جنجال د ختمیدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر یو دې خپل نوم پر یو ټوکر وګنډي. موږ ټولو دا کار وکړ، خوبیا هم چا چا نوم په ټټر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پریولولو په پلمه نوم پر ټټر نه ټومبی.

موږ په تاریخ کې په نیټو پوهیدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهیدو،

پوهیدو چې یو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپایتخت یې کابل ته ولیږدوی خو نه پوهیدو دا احمدشاه وو تیمور شاه که زمانشاه و...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو موږ په یو بل نومونه کیښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپین،ژړ،لپونی،کچل،پک،

یوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپیژندل شول چې په حقیقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زیات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاریخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي:

جبار

بیایې د دویم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم؟

موږ ناري کړل:

بیزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ویې ویل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه یاست.

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوځ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي؟

بلبل په ډیر پراخ تندي ځواب ورکړ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده؟

واړه عاشقان دي څوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د بړغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځیني یې وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده؟

زرکي لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بڼ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو، میاو، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګڼم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیچا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادیې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیري ویاړنې تر لاسه کړی، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موږ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ ټوخي لرونکي بڼ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانګور، جایزه یا بورس دی نو په بېړه اتحادیې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم :

ای واسطې را رسیږه، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل:

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانتین، دومره لوی کانتین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده.

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلې پاکې د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل.

دا شوي هغه شوي خبرې کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول.

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچی ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پوري یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګډ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولی بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیري ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري، پوهیږي! د چا نه یې اخیستي دي؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسي په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسي وویل:

محترم صدیق خان! وایه، هغه تلویزویون دي به یاد دی؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مستند، مستند

د محاسبې مدير هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدير ته وويل:

هغه سليپر بوټ دي څه کړی وايي ديرش زره يې بيه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدير په تندي خولې لکه مرغلري ديخوا هاخوا لغړيدې حريفانو راګير کړی وو نه پوهيده کوم مستند شی د غونډې حاضرينو ته وړاندي کړي ديخوا هاخوا ټول حريفان يې تر نظر تير کړل خو د خدماتو د مدير چپليو يې سترګې وبرېښېدې، نو د واره يې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو يې هغه د ميز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا يې وويل:

وګورئ دا يې مستند (ووايم چې له چا نه يې اخيستي دي) د خدماتو مدير په څوکۍ کې لويدلی وو او پښې يې پر ميز پورته وې ژيړ ژيړ يې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره يې په وقفه يې توګه خندل.

د کارمندانومدير هڅه کوله خپل کميس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مديرخپل ديپلومات د ميز لاندي ورو ورو په پښه تيله کاوه د سوانح مدير خپل کمر بند سست کړ چې پايڅې يې نوی کلوشې پټې کړې رييس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوټې ښی لاس کيښو خو د رادو ساعت ښوبيني يې سترګې وتخنولې نو ورو يې کيڼ لاس تر ميز تر شا کړ د دريشي انګريزي ټوکر يې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار يې د ميز تر شا غروب پيل کړ تر ستوني تر ميز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته يې پام شونو غروب يې تکميل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رييس صيب د ميز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د ميز له شا نه يې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

پور اخيستل

ميرک چې په عمر کې يې اخيستل شوی پور بيرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به يې پور واخيست خو ورکول يې په قسمونو ، تاويزو، او ټوټکو هم نه تر سره کيدل اوس هغه ټولو پيژانده چې د چا پور نه ورکوي . يو تن کليوال چې ښار ته نوی راغلی و خپله چرګه يې ميرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاريده ځکه ميرک کليوال نه پيژاندی او کليوال ميرک.

کليوال يوازي غوښتل د ميرک کور ووينې او هغه يې هم وليد او يوه شپه يې ورسره ه تيره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

ميرک ډير خوشاله وو دوه ورځې وروسته کليوال د دوه نور کليوالو سره چې د کيمياوي سرې اخيستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه ميلمانه شول او ضمناً يې د خپلې چرګې د روغتيا خبرېې هم واخيست يوه اوونۍ وروسته بيا کليوال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د میرمني او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډې ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل:

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډېره ساده ګي وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا!

ښنګه ده، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل:

اې زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پرېږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library